

Ērgļu novads

Ērgļu novada pašvaldība

ĒRĢĻU VIDUSSKOLA

Reģ. Nr. 4413900131, Oškalna iela 6, Ērgļi, Ērgļu pagasts, Ērgļu novads, LV-4840

tālrunis 64871292, e- pasts: ergvsk@latnet.lv

APSTIPRINĀTS

ar Ērgļu vidusskolas direktores

2017.gada 24.augusta rīkojumu Nr.36

Ērgļu vidusskolas Karjeras izglītības programma 1.-12. klasei

1. Vispārīgie jautājumi

1.1. Ērgļu vidusskolas karjeras izglītības programma atspoguļo:

- 1.1.1. karjeras izglītības mērķus un uzdevumus;
- 1.1.2. karjeras veidošanas aspektus;
- 1.1.3. karjeras izglītības plānošanu;
- 1.1.4. karjeras izglītības izmantojamās metodes;
- 1.1.5. ieteicamo literatūru

1.2. Ērgļu vidusskolas karjeras izglītības programma ir Ērgļu vidusskolas audzināšanas programmas daļa, seviski tematiskajās jomās "Karjeras izvēle" un "Sevis izzināšana un pilnveidošana", un to īsteno karjeras pedagogs, klases audzinātāji un mācību priekšmetu pedagogi savstarpējā sadarbībā.

1.3. Karjeras izglītības programmas īstenošanu koordinē un uzrauga pedagogs karjeras konsultants.

2. Karjeras izglītība

2.1. **Karjeras izglītības mērķis** ir organizēt izglītības saturu un izglītības ieguves procesu, nodrošinot izglītojamajam pašizpēti, karjeras izpēti un karjeras plānošanai un vadīšanai nepieciešamo pamatzināšanu un pamatprasmju apguvi, radīt pamatu savlaicīgu, apzinātu un ar iespējām līdzsvarotu personīgo lēmumu pieņemšanai par turpmāko izglītību.

2.2. Karjeras izglītības uzdevumi:

2.2.1. palīdzēt skolēniem pašattīstīties-

2.2.1.1. izprast sevi un novērtēt savas stiprās un vājās puses,

2.2.1.2. izveidot elastīgu skatījumu uz dzīvi un reālistiskas gaidas attiecībā uz savu karjeru,

2.2.1.3. attīstīt prasmes un attieksmes, kas palīdzēs veidot karjeru, piemēram, pašapziņa, pašpaļāvība, spēja "sevi pasniegt", mērķu izvirzīšana un darbības plānošana mācību un personīgajā dzīvē,

2.2.1.4. analizēt savu personīgo pieredzi, intereses, dotumus, iemaņas un spējas, vērtības, mērķus, personīgās īpašības, sasniegumus.

2.2.2. motivēt un palīdzēt izpētīt dažādas karjeras iespējas-

2.2.2.1. izprast izmaiņas sabiedrībā un kā tās ietekmē karjeras attīstību,

- 2.2.2.2. izpētīt dažādas karjeras iespējas, to veidošanas ceļus,
- 2.2.2.3. izpētīt un izvērtēt darba tirgu, nodarbinātības un profesiju, izglītības un apmācības iespēju attīstības tendences,
- 2.2.2.4. salīdzināt un samērot personīgos sasniegumus un īpašības ar tiem sasniegumiem un īpašībām, kas ir nepieciešamas konkrētai tālākai karjerai/mācībām/studijām,
- 2.2.2.5. piedalīties darba izmēģinājumos,
- 2.2.2.6. uzzināt, kur un kā iegūt vajadzīgo informāciju, resursus un palīdzību,
- 2.2.2.7. gatavoties pārejai no mācībām uz darba dzīvi vai uz tālākām mācībām/citu darbu,
- 2.2.2.8. izpētīt un pārdomāt savas personīgās un sabiedrības vērtības,
- 2.2.2.9. uzzināt, kādas prasības izvirza darba devēji, kādas prasmes un personīgās īpašības palīdz noturēties darba tirgū;
- 2.2.3. palīdzēt plānot un vadīt savu karjeru-
  - 2.2.3.1. apgūt karjeras vadības prasmes,
  - 2.2.3.2. noteikt savas attīstības vajadzības,
  - 2.2.3.3. pilnveidot savas zināšanas un prasmes,
  - 2.2.3.4. apzināties informācijas ieguves un konsultēšanas iespējas,
  - 2.2.3.5. veidot savu personīgās karjeras plānu,
  - 2.2.3.6. attīstīt pieņemto personīgo lēmumu plānu īstenošanas prasmes,
  - 2.2.3.7. veidot izpratni par karjeras saistību ar sasniegumiem izglītībā un mūžizglītību;
- 2.3. Karjeras izglītības īstenošanas pamatprincipi:
  - 2.3.1. karjeras izglītība ir izglītības sastāvdaļa,
  - 2.3.2. karjeras izglītība ir visas izglītības iestādes atbildība,
  - 2.3.3. ievērotas vecumgrupu intereses un vajadzības,
  - 2.3.4. mērķi - objektīvi un sasniedzami pasākumi – īstenojami,
  - 2.3.5. pasākumi ir orientēti uz zināšanu un prasmju apguvi.

3. Karjeras veidošanas aspekti

- 3.1. **Karjera** ir cilvēka resursu efektīva izmantošana dzīves mērķu sasniegšanai, cilvēka mērķtiecīga darbība savu kompetenču pilnveidei un izaugsmei visa mūža garumā. Tas ir nepārtraukts mācīšanās un attīstības process, tā ir cilvēka virzība visa mūža garumā gan sociālajā, gan profesionālajā jomā.
- 3.2. **Karjeras attīstība** ir indivīda personīgās dzīves, mācību un darba vadības process mūža garumā. Tas ir nepārtraukts process, kura gaitā cilvēks izmanto informāciju par sevi un apkārtējo pasauli, analizē un pielieto to, lai izvēlētos savu nodarbošanās jomu un pēc tam jau konkrētu profesiju.
- 3.3. **Karjeras izglītība** ir plānots pasākumu, kursu un programmu nodrošinājums izglītības iestādēs, lai palīdzētu izglītojamajiem attīstīt prasmes savu interešu, spēju un iespēju samērošanā, savu karjeras mērķu izvirzīšanā, karjeras vadīšanā; sniegtu zināšanas un izpratni par darba pasauli, tās saikni ar izglītību, par karjeras plānošanu un tālākizglītības iespējām, kā arī nodrošinātu efektīvu dalību darba dzīvē.
- 3.4. Karjera ir personības mērķtiecīgs, jēgpilns visas dzīves gājums, kura summē visas indivīda dzīves lomas, brīvā laika aktivitātes, mācības un darbs. Plānojot savu personīgo dzīvi, veidojot profesionālo karjeru un izvēloties profesiju, ir svarīgi saprast, ko pats cilvēks **GRIB, VAR** un ko **VAJAG** sabiedrībai.
  - 3.4.1. **GRIBU**- tās ir cilvēka intereses, vēlmes, centieni, būtiskais dzīvē un darbā. Iespējams, ka, nosaucot visas savas intereses, vēlmes, nodarbošanās, kas saista, patīk un ko gribētos darīt, būtu ļoti garš saraksts. Daudziem ir plašs interešu loks, un ir visai grūti izšķirties, kuru no savām interesēm izvēlēties profesionālajai realizācijai, bet ko atstāt

kā vaļasprieku. Lai pieņemtu pareizo lēmumu, nepieciešams izziņāt potenciālās darbības virziena/profesijas saturu, darba pienākumus un apstākļus.

3.4.2. **VARU**- tās ir cilvēka prasmes, zināšanas, spējas, īpašības, stiprās puses, kā arī veselības stāvoklis, — visas profesionāli nozīmīgās īpašības. Kad ir noskaidrotas profesionālās intereses, svarīgi saprast, vai indivīdam piemīt šīm interesēm atbilstošas spējas. Spējas vispilnīgāk atklājas un attīstās tieši darbībā — mācībās vai jau praktiskajā darbā.

3.4.3. **VAJAG**- tās ir profesijas un kompetences, kas konkrētajā vietā un laikā darba tirgū ir pieprasītas, tātad — kādi speciālisti un kādas kompetences ir nepieciešamas tagad un tuvākajā nākotnē; tāpēc, izvēloties izglītības virzienu, ir jāuzzina, kādas zināšanas un prasmes (kompetences) var apgūt mācoties/ studējot vienā vai otrā programmā, kuru piedāvā izglītības iestādes. Jāapzinās, ka mainās pašas profesijas, to saturs un attiecīgi arī kompetences konkrēto darba uzdevumu veikšanai, tāpēc ir jābūt gatavam arī turpināt mācīties.

3.5. Karjeras vadības prasmes

3.5.1. **Karjeras vadības prasmes** - 21. gadsimtā situācija pasaulē ir krasi mainījusies, jo globālā tirgus un uz zināšanām balstītas ekonomikas un sabiedrības apstākļos indivīdiem ir nepieciešams nepārtraukti uzlabot savas prasmes un apgūt jaunas kompetences. Karjeras attīstības atbalstu vairs nevar uzskatīt vienīgi par lietderīgu atbalstu indivīdam pārejā no viena izglītības līmeņa uz citu un no mācībām uz darbu. Lai pielāgotos mainīgajām darba tirgus vajadzībām un uzņēmumu konkurētspējai, ir jāspēj ātri reaģēt darba vides mainīgajos procesos, radot efektīvu rezultātu. Ilgstoša mācīšanās ir tieši tas, kas mūsdienās ir kļuvusi par galveno faktoru konkurences izturēšanā un veiksmē. Lai noturētos darba tirgū, indivīdam ir pašam jāklūst par savu karjeras resursu un darba vides procesu vadītāju. Ja indivīds (ne tikai jauniešs, bet arī pieaugušais) nav apguvis karjeras vadības prasmes, viņš arī nespēj īstenot savas personīgās dzīves un savas karjeras veiksmīgu virzību.

3.5.2. Nodarbinātībai noderīgās prasmes

3.5.2.1. **Pašvadība** - gatavība uzņemties atbildību, elastīgums, pašiniciatīva, neatlaidība, laika vadība, gatavība uzlabot savus rezultātus, pamatojoties uz atgriezenisko saiti, reflektīvo mācīšanos.

3.5.2.2. **Komandas darbs** - cieņa pret citiem, sadarbošanās, pārliecināšana, diskusiju veicināšana, visu savstarpējās atkarības apzināšanās.

3.5.2.3. **Izpratne par biznesu un klientu** - pamatzināšanas par biznesa panākumu galvenajiem virzītājiem, tajā skaitā par inovāciju nozīmi un pārdomātu risku uzņemšanos, un vajadzība gandarīt klientu un veidot klienta lojalitāti.

3.5.2.4. **Problēmu risināšana** - faktu un situāciju analīze un radošās domāšanas lietošana atbilstošu risinājumu veidošanā.

3.5.2.5. **Komunikācija un rakstīt un lasīt prasme** - rakstīt, lasīt prasmes lietošana, spēja radīt skaidru, strukturētu rakstnodarbu un mutvārdu prasme, tajā skaitā klausīšanās un jautājumu uzdošana.

3.5.2.6. **Skaitīt prasmes lietošana** - manipulācijas ar cipariem, vispārējas matemātiskas zināšanas un to izmantošana praktiskā kontekstā (mērīšana, svēršana, aprēķināšana un formulu lietošana).

3.5.2.7. **Informācijas tehnoloģiju izmantošana** - IT pamatprasmes, tajā skaitā iemaņas teksta apstrādē, failu vadībā un interneta meklētājprogrammas izmantošanā.

3.5.2.8. **Iniciatīva un uzņēmējdarbība** - spēja demonstrēt inovatīvu pieeju, radošumu, sadarbošanos un riska uzņemšanos.

3.5.3. Bērna karjeras vajadzības dažādos vecumos

Attīstības iezīmes	Karjeras vajadzības
Pamatskolas 1. – 4. klase	
<ul style="list-style-type: none"> • Nepieciešama uzmanība un uzslavas • Piemīt neierobežota enerģija • Nespēja nošķirt iedomu pasauli no realitātes • Nepieciešama pašapziņas veidošana 	<ul style="list-style-type: none"> • Atšķir darbu no spēles • Identificē dažādus darba veidus • Piedalās dažādos darba aktivitāšu veidos • Zina, kā pieņemt lēmumus • Apgūst pozitīvu attieksmi pret darbu • Identificē personīgas sajūtas
Pamatskolas 5.- 9.klase	
<ul style="list-style-type: none"> • Daudz patstāvīgāki • Saprot, ka piederība grupai un draugiem ir svarīga • Var uzņemties vairāk atbildības • Pārsteidzošs interešu vērēns • Var patstāvīgi domāt, tomēr ir viegli ietekmējami 	<ul style="list-style-type: none"> • Identificē personīgās intereses, spējas, savas stipras un vājas puses • Raksturo savus pienākumus mājās un skolā un saista tos ar kopienā sastopamiem darbiem • Apraksta, cik darbs ir nozīmīgs un sasniedzams visiem cilvēkiem • Apraksta, kā personīgie uzskati un vērtības ietekmē lēmumu pieņemšanu
Pamatskolas 10.- 12.klase	
<ul style="list-style-type: none"> • Veido savu identitāti • Uzsāk lielākus un reālistiskākus darba/ karjeras meklējumus • Attīsta interesi par sociāliem jautājumiem • Nobriest seksuāli, mainoties fiziski un emocionāli • Kļūst aizvien patstāvīgāki 	<ul style="list-style-type: none"> • Saprot, kā individuālā personība, spējas un intereses ir saistītas ar karjeras mērķiem • Saprot, kā izglītība ir saistīta ar augstskolas izvēli, turpmāku apmācību un/vai iekļaušanos darba tirgū • Demonstrē pārnesamās prasmes, kuras var izmantot dažādos darbos un piemērot mainīgajām darba prasībām • Spējīgi izmantot plašus karjeras informācijas avotus • Demonstrē atbildīgu lēmumu pieņemšanu

4. Karjeras izglītības plānošana

4.1. Pamatjoma – pašizpēte - ietver šādas saturiskās tēmas (sasauca ar Ērgļu vidusskolas audzināšanas programmas tematisko jomu "Sevis izzināšana un pilnveidošana"):

4.1.1. mana identitāte, paštēls, mana rakstura īpašības,

4.1.2. manas intereses, hobiji, spējas, brīvais laiks,

4.1.3. mana ģimene, tās loma, tradīcijas,

4.1.4. sevis iepazīšanas un izpētes veidi, to sasaiste ar iecerēto profesiju, pašnovērtēšana, attieksmes un vērtības,

4.1.5. prasme sadarboties, risināt konfliktus,

4.1.6. mana veselība un nākotnes nodomi,

4.1.7. mācīšanās prasmes, mācību sasniegumi, to saistība ar nākotnes nodomu īstenošanu.

4.2. Pamatjoma- karjeras izpēte - ietver šādas saturiskas tēmas (sasauca ar Ērgļu vidusskolas audzināšanas programmas tematisko jomu "Karjeras izvēle"):

4.2.1. darba nozīme cilvēka dzīvē,

4.2.2. populāras un sabiedrībā augstu vērtētas profesijas, profesiju daudzveidība, to tipi,

4.2.3. manu vecāku darba dzīve,

4.2.4. informācijas avoti un izglītības sistēmas pētīšana,

4.2.5. profesionālā kvalifikācija un tās ieguve,

4.2.6. darba tirgus un nodarbinātība, sociālā vide un nodarbinātība,

4.2.7. izglītības veidi un līmeņi, dažādas izglītības iestādes,

- 4.2.8. darba likumdošana, darba aizsardzības prasības darba vietā,
 4.2.9. pašnodarbinātība.
- 4.3. Pamatjoma - karjeras plānošana un vadība- ietver šādas saturiskas tēmas (sasauca ar Ērgļu vidusskolas audzināšanas programmas tematiskajām jomām "Sevis izzināšana un pilnveidošana" un "Karjeras izvēle"):
- 4.3.1. lēmumu pieņemšanas paņēmieni karjeras plānošanai,
 4.3.2. lēmuma pieņemšana par karjeru,
 4.3.3. dažādu faktoru ietekme (ģimene, skola, draugi, sabiedrība u.c.),
 4.3.4. dažādu karjeru pozitīvie un negatīvie aspekti,
 4.3.5. nākotnes mērķi un to sasniegšanas plāns (īstermiņa un ilgtermiņa plānošana),
 4.3.6. komandas darba pieredze,
 4.3.7. praktisko iemaņu gūšana dažādās profesijās,
 4.3.8. sevis prezentēšana.
- 4.4. Karjeras izglītība tiek īstenota, izmantojot dažādas darba organizācijas formas — mācību priekšmetu stundas, klases stundas, individuālās nodarbības, dažādus ārpusstundu pasākumus u.c.
- 4.5. Karjeras izglītības saturs un plānotais sasniedzamais rezultāts atbilstoši vecumposma īpatnībām:

Klašu grupa	Stundas saturs	Plānotais sasniedzamais rezultāts
1.-4. klase	<ul style="list-style-type: none"> • Profesiju daudzveidība. • Manu vecāku, ģimenes locekļu darbs. • Mani pienākumi ģimenē. • Mani vaļasprieki. • Mana sapņu profesija. • Dienas režīms • Mācības - skolēna darbs. 	<p>Zina, kur un par ko strādā vecāki un citi ģimenes locekļi.</p> <p>Zina profesijas, kurās strādā cilvēki skolēna dzīvesvietā, un izprot viņu nozīmību vietējās sabiedrības dzīvē.</p> <p>Gūst priekšstatu par ikdienas darbu un interešu, vaļasprieku saistību ar profesijām, gūst izpratni par to dažādību.</p> <p>Prot izplānot savu dienas režīmu un tam sekot, paredzot laiku mācībām, pienākumiem mājās, vaļaspriekiem un atpūtai.</p> <p>Apzinās savu galveno pienākumu - mācīties, spēj mācīties patstāvīgi un koncentrējas mācību uzdevumu apguvei, un izprot savu atbildību sekmīgā mācību procesā.</p> <p>Prot izmantot stundās apgūto ikdienā.</p> <p>Mācās domāt par savu nākotni, iepazīstot dažādas profesijas, apgūst darba prasmes.</p>
5.-6. klase	<ul style="list-style-type: none"> • Es un mani dotumi. • Mani darba ieradumi. • Sadarbības prasmes. • Brīvais laiks un tā izmantošana. • Mācīšanās prasmes un sasniegumi. • Profesiju daudzveidība. • Lietišķā valoda, tās nozīme ikdienas dzīvē. 	<p>Apzinās savas stiprās un vājās puses, kā arī savas intereses, spējas.</p> <p>Prot plānot savu dienas režīmu, ievērojot savas un citu intereses un iespējas.</p> <p>Prot sadarboties ar dažāda vecuma cilvēkiem.</p> <p>Izzina un izmanto daudzpusīgas lietderīga brīvā laika pavadīšanas iespējas, atrodot savām spējām un vēlmēm atbilstošāko.</p> <p>Mācās dokumentēt savus sasniegumus.</p> <p>Apzinās zināšanu nozīmi nākotnē, spēj sevi motivēt mācību darbam un cenšas sasniegt savām spējām atbilstošus rezultātus.</p> <p>Izkopj savu valodas kultūru.</p> <p>Izprot publiskas uzstāšanās būtību un ir apguvis prasmes tajā piedalīties, prezentējot dažādus darbus un uzstājoties.</p>

7.-9.klase	<ul style="list-style-type: none"> • Vajadzības, vēlmes un spējas. • Pašvērtējums. • Savu interešu, spēju un dotību attīstīšana. • Izglītības vērtība. • Profesiju daudzveidīgā pasaule. 	<p>Ir objektīvi izvērtējis, pārzina savus dotumus, spējas un intereses, samēro savas intereses un spējas, personīgās īpašības un vērtības. Novērtē sava gribasspēka, neatlaidības un personīgā ieguldījuma nozīmīgumu dzīves mērķu sasniegšanā.</p> <p>Novērtē savu sasniegumu rezultātus.</p> <p>Saprot, kā skolā, ārpusskolas aktivitātēs un ikdienā var attīstīt savas intereses, spējas un dotības.</p> <p>Apzinās interešu izglītības un brīvprātīgā darba nozīmi savas pašattīstības veicināšanā.</p> <p>Izprot saistību starp izglītību, profesiju un nodarbinātību.</p> <p>Apzinās izglītību kā vērtību, ir motivēts turpināt izglītību.</p> <p>Izprot Latvijas izglītības sistēmu un savas tālākās izglītības iespējas.</p> <p>Zina dažādus avotus, kur meklēt informāciju par izglītības iespējām.</p> <p>Apzinās karjeras nozīmi cilvēka dzīvē un saprot karjeras plānošanas pamatnosacījumus.</p> <p>Prot savākt, apkopot un analizēt atbilstošu informāciju par profesijām, izzina savas turpmākās izglītības iespējas.</p> <p>Ir apzinājis sev saistošās profesijas.</p> <p>Ir iegūtas zināšanas par vietējo darba tirgu.</p> <p>Ir apgūtas plānošanas prasmes un veicināta spēja uzņemties atbildību par savu plānu īstenošanu.</p> <p>Prot pieņemt ar karjeras izvēli saistītus lēmumus.</p>
10.-12. klase	<ul style="list-style-type: none"> • Izglītības iespējas Latvijā un ārzemēs. • Mūzizglītība. • Informācija par darba tirgu un tā attīstības tendencēm. • Vietējo ekonomiku ietekmējošās tendencijas. • Zinātnes un tehnoloģiju attīstība. • Profesiju mainība un dažādība, pienākumi, darba devēju prasības. • Darbs ārzemēs. • Karjeras izvēles plānošana. 	<p>Izprot Latvijas izglītības sistēmu un savas tālākās izglītības iespējas.</p> <p>Zina, kur meklēt informāciju par iespējām turpināt izglītību un ar to saistītajiem studiju fondiem, stipendijām, kredītiem u.c. gan Latvijā, gan ārvalstīs.</p> <p>Izprot nepārtraukta izglītošanās procesa un darba lomu un nozīmi savā dzīvē.</p> <p>Apzinās izglītību kā vērtību.</p> <p>Ir apzināta informācija par darba tirgus perspektīvām, kas ļauj izšķirties par attiecīga lēmuma pieņemšanu karjeras izvēlē.</p> <p>Ir iepazinis dažādas darbavietas, darba devēju prasības, darba pienākumus.</p> <p>Pārzina darba meklēšanas procesu.</p> <p>Apzinās profesiju mainību saistībā ar zinātnes un tehnoloģiju attīstības tendencēm pasaulē.</p> <p>Izprot profesionālās ētikas pamatprincipus un prasības.</p> <p>Zina par iespējām strādāt ārpus Latvijas un kur griezties pēc palīdzības, ja tas ir nepieciešams.</p> <p>Ir informēts, kur meklēt ziņas par attiecīgās valsts darba likumdošanu.</p> <p>Ir pilnveidotas plānošanas prasmes un veicināta spēja uzņemties atbildību par savu plānu īstenošanu.</p> <p>Izzinātas izglītības vai darba iespējas pēc skolas beigšanas, iegūstot informāciju par nteresējošo profesiju/nodarbošanās veidu un izvēloties sev vēlamo.</p>

5. Mācību stundu plānošana un saturs karjeras izglītības aspektā

Mācību priekšmets	Temats
Valodas	<ul style="list-style-type: none"> • Es un mani draugi • Mans apģērbs • Mana istaba • Mani mājdzīvnieki • Mans brīvais laiks • Profesijas • Par ko es gribētu kļūt • Mana ikdiena • Saziņa - personīgais viedoklis, attieksme, pamatojums • Lietišķie raksti • Publiskā uzstāšanās – sevis prezentēšana • Izglītības sistēma • Raksti, darba sludinājumi
Vizuālā māksla	<ul style="list-style-type: none"> • Profesiju daudzveidība
Mājturība	<ul style="list-style-type: none"> • Apģērbs dažādās dzīves situācijās • Drošība darbā • Kulinārija, profesijas
Sociālās zinības	<ul style="list-style-type: none"> • Manas intereses • Sava laika plānošana • Lietišķās saskarsmes etiķetes • Atkarības • Darbs un karjera • Ekonomika • Bezdarbs • Ģimenes budžets, nodokļi
Sports	<ul style="list-style-type: none"> • Komandu spēles
Ārpusstundu pasākumi	<ul style="list-style-type: none"> • Mācību ekskursija „Iepazīsti dažādas profesijas un darbus” • Tikšanās ar dažādu profesiju pārstāvjiem • Izstādes „Skola” apmeklējums • „Ēnu diena” • Informācija par atvērto durvju dienām

6. Karjeras izglītībā izmantojamās metodes

Nr.p.k.	Metode	Prasmes
1.	Anketēšana/ aptauja	<p>Apgūt prasmi konkrēti atbildēt uz jautājumiem, prast izteikt savu domu konkrēti un īsi.</p> <p>Ieinteresēt audzēkni izzināt sevi, savas izglītības iespējas, darba pasaules iespējas.</p> <p>Attīstīt prasmi kritiski domāt.</p>
2.	Analīze	<p>Prast objektīvi novērtēt un atšķirt savas vērtības no vispārpieņemtajām dzīves vērtībām.</p> <p>Apgūt prasmes, lai „gribu, varu, vajag” veidotu vienotu kopumu.</p>
3.	Darbs grupās	<p>Apgūt iemaņas darboties komandā, plānot darbu, sadalot pienākumus.</p>

4.	Darbs pāros	Veidot prasmes sadarboties, uzklausīt otru.
5.	Ekskursijas	Iepazīstināt ar reālu darba vidi, karjeras iespēju daudzveidību, jaunām tehnoloģijām.
6.	Ēnu diena	Iepazīt tuvāk darba vidi. Iepazīt izvēlētajās profesijās plusus un mīnus. Veidot iemaņas rakstīt CV, motivācijas vēstules, iesniegumus.
7.	Individuālais darbs	Mācīties strādāt patstāvīgi
8.	Intervija	Apgūst prasmi sarunāties: uzklausīt sarunas biedrus, formulēt konkrētus jautājumus, atbildēt uz sarežģītiem jautājumiem, veidot lietišķu dialogu.
9.	IT tehnoloģiju izmantošana	Attīsta prasmi lietot mūsdienas tehnoloģijas informācijas iegūšanā, saglabāšanā un apkopošanā.
10.	Pārrunas/sarunas	Apgūst prasmes veidot mērķtiecīgu dialogu, noskaidrot viedokli, iegūt informāciju pārrunu ceļā, nenovirzoties no tēmas, uzdot jautājumus un atbildēt uz tiem.
11.	Pētījums	Apgūst prasmi strādāt ar problēmsituāciju: formulēt problēmu, veidot risinājuma plānu, izvērtēt gaidāmo rezultātu, meklēt alternatīvu risinājumu, pieņemt lēmumu, iegūt praktiskas iemaņas pētnieciskajam darbam.
12.	Portfolio	Vākt materiālus, iegūt informāciju, to apstrādāt, krāt un veidot savu darba mapi – portfolio.
13.	Prezentācija	Apgūst prasmes un iemaņas parādīt sevi un savu padarīto darbu.
14.	Spēles	Apgūst prasmi iekļauties kolektīvā, veidot saskarsmi, prast novērtēt sevi salīdzinājumā ar citiem, iejusties lomās, kas attālinātas no skolēna būtības, bet kurās viņi ikdienā var nokļūt. Iemācīties modelēt dažādas problēmsituācijas.
15.	Tests	Rosināt iegūt informāciju par kādu jomu interese radīšanai
16.	Tikšanās	Iegūt informāciju par kādu jomu intereses radīšanai.

7. Karjeras izglītības īstenošanai ieteicamā literatūra

Karjeras izglītība skolā/ Pieredze 2009(2010) Rīga: Valsts Izglītības attīstības aģentūra

Karjeras izglītība 7., 8., 9. klasei. Metodiskie ieteikumi. PIAA, 2006.g.

Kurš mācību priekšmets man patīk vislabāk? Padomi veiksmīgai karjeras izvēlei. VIAA, Karjeras atbalsta departaments, 2008.g.

Karjeras izglītība 10.-12. klasei. Metodiskie ieteikumi. PIAA, 2006.

Metodiskie ieteikumi „ Karjeras izglītība 7.-9. klasei” Skolotāju rokasgrāmata (ESF, prof.izgl. attīstības aģentūra, 2006.g.)

Metodiskie ieteikumi „ Karjeras izglītība 10.-12.. klasei” Skolotāju rokasgrāmata(ESF, prof.izgl. attīstības aģentūra, 2006.g.)

Karjeras attīstības atbalsts / Izglītība, konsultēšana, pakalpojumi. Valsts Izglītības saturs centrs
Metodiskie materiāli klašu audzinātājiem (2013)

Sagatavoja karjeras konsultante E.Freivalde